

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

**СОЦІОКУЛЬТУРНІ
ПРАКТИКИ ПРОТИДІЇ
ЗАГРОЗАМ
РОСІЙСЬКОЇ ЗБРОЙНОЇ
АГРЕСІЇ**

Монографія

**За загальною редакцією доктора філософських наук,
професора,
академіка НАН України Л. В. Губерського**

**Вишгород
ПП СЕРГІЙЧУК М. І.
2025**

УДК 14
Г 33
ISBN 978-617-7837-47-2

Рекомендовано до друку

вченою радою філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка (протокол № 7 від 24 листопада 2025 року).

Ухвалено

Науково-методичною радою
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол №13—25 від 11 грудня 2025 року).

Рецензенти:

Конверський А. Є., академік НАН України, доктор філософських наук, професор;
Хамітов Н. В., член-кореспондент НАН України, доктор філософських наук, професор.

Авторський колектив:

Губерський Л. В., Бойченко М. І., Маслікова І. І., Предко О. І., Сергійчук В. І., Туренко В. Е., Харьковщенко Є. А., Шашкова Л. О., Власенко Ф. П., Гончаренко М. М., Караульна Н. В., Костюк О. В., Левченко Є. В.

Г 33 Соціокультурні практики протидії загрозам російської збройної агресії. Монографія /за заг. ред. Л. В. Губерського. — В.: ПП Сергійчук М. І., 2025. — 258 с.

У пропонованій праці представлені результати міждисциплінарного дослідження гуманітарних механізмів протидії російській збройній агресії, що поєднує філософські, історичні, культурологічні, релігієзнавчі та освітні аспекти. Автори розкривають роль гуманітарної освіти, науки, культури й релігії як чинників формування національної стійкості, духовної єдності та суспільної солідарності у контексті боротьби українського народу за свою свободу.

Монографія присвячується захисникам України, які своєю мужністю та жертвністю відстоюють свободу, незалежність і територіальну цілісність України.

УДК 14

© Губерський Л., Бойченко М.
та ін., 2025
© Михайло Черненко, художнє
оформлення, 2025
© ПП Сергійчук М. І., 2025

ISBN 978-617-7837-47-2

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Гуманітарна освіта у вимірах сучасних цивілізаційних викликів (проф. Л. В. Губерський).....	7
2. Соціальна філософія науки: актуальні контексти та комунікативні практики (проф. Л. О. Шашкова).....	30
3. Рецепція античної культурної спадщини в контексті сучасних українських реалій (доц. В. Е. Туренко).....	48
4. Українська діаспора у боротьбі за незалежність України (проф. В. І. Сергійчук).....	67
5. Соціокультурні механізми протидії російським злочинам проти людяності (доц. І. І. Маслікова).....	107
6. Релігійна безпека в умовах російсько-української війни: сутність і виклики (проф. О. І. Предко, проф. Є. А. Харьковщенко).....	136
7. Українське капеланство як феномен громадянського суспільства в сучасних умовах (доц. О. В. Костюк).....	159
8. Соціальна інклюзія vs соціальна ексклюзія в умовах російської агресії та повоєнного відновлення України (проф. М. І. Бойченко).....	178
9. Подолання екзистенційної кризи під час війни: український досвід (доц. М. М. Гончаренко, доц. Н. В. Караульна).....	206
10. Зброя м'якої сили: амбасадорство української культури у світі (доц. Ф. П. Власенко, доц. Є. В. Левченко).....	226
Висновки.....	249
Інформація про авторів.....	250